

خوددرآمدزایی در کتابخانه‌ها: شیوه افزایش بودجه محدود کتابخانه در رومانی پس از نظام کمونیستی^(۱)

نوشتہ: سالی وود لامونت و یوانا روبو

ترجمه: ناصر اشکنی پور
کارشناس مرکز اطلاع رسانی و خدمات علمی جهاد سازندگی

منچستر و گلاسکو تماس گرفتم. و به این نکته پی بردم که چنانچه قصد ایجاد تغییر در کتابخانه‌های رومانی را داشته باشم ابتدا باید کتابداران کشور رومانی در بریتانیا آموزش بیینند. دوم این که من باید خودم در آن کتابخانه (در رومانی) مشغول به کار شوم. در نتیجه دو کشور رومانی و بریتانیا می‌توانند بر روی یک طرح کار کنند. در سال ۱۹۹۲ این امکان را برای یوانا فراهم کردم تا دوره فوق لیسانس را در کتابخانه آبردین^۲ دانشگاه رایرت گوردن اسکاتلند، بگذراند؛ موضوع رساله او مطالعه شیوه‌های گوناگون جهت دستیابی به یک راه حل کاملاً مناسب برای خودکفای کتابخانه‌های پزشکی رومانی بود. در سال ۱۹۹۳ مجبور شدم تا به مدت ۱۸ ماه دانشکاه ادینبورگ را ترک کنم و به همراه یوانا به شهر کلوج برگردم تا به کمک یکدیگر پژوهش کتابخانه پزشکی کلوج را آغاز نماییم. هدف این پژوهش، خوددرآمدزایی کتابخانه مرکزی دانشکده پزشکی و داروسازی و ارائه یک الگوی مناسب برای

مقدمه

من (سالی وود لامونت) برای اولین بار کار خود را به عنوان هماهنگ کننده کتاب‌های اسکاتلندی که توسط دانشکاه ادینبورگ انتشار می‌یافت، آغاز کردم. بیش از ۲۰ سال در کتابخانه ادینبورگ مشغول به کار بودم و در سال‌های بعد ریس اداره امور خبریه شدم. در حدود ۵۰۰۰۰ جلد کتاب از کتابخانه‌های گوناگون و از طرق ناشرین و فروشگاه‌های کتاب جمع‌آوری شد. تمام کتاب‌ها به وسیله کامپیون به رومانی ارسال شد. البته لازم به ذکر است که هزینه‌ای برای قراردادن کتاب‌ها در ماشین پرداخت می‌شد و یا از روی خیرخواهی جایی را در ماشین به این کتاب‌ها اختصاص می‌دادند.

پژوهش کتابخانه پزشکی کلوج

در سال ۱۹۹۱ یوانا روبو کتابدار کتابخانه پزشکی در کلوج^۱ تقاضای کمک نمود. من با کتابخانه‌های ادینبورگ،

می‌کند باید بودجه بیشتری به کتابخانه‌ها اختصاص بپذیرد و قوانین دست و پاگیر مالی کنار گذاشته شود. این روند بسیار کند است. از این‌گذشته باید ساله، نرخ تورم به میزان ۴۵ درصد افزایش یابد. در شرایط فعلی، دو راه حل جهت بهبود اوضاع در اختیار داریم: (۱) افزایش هزینه اختصاص یافته تا حد مطلوب (۲) استفاده از طرح‌های خوددرآمدزایی.

بهینه کردن مدیریت منابع مالی در کتابخانه‌ها

باید به منظور استفاده بهینه از بودجه فعلی که کاملاً نیز به نفع استفاده کنندگان می‌باشد، از شیوه‌های سنتی مؤسسات داخلی کتاب و نشریات رومانی اجتناب ورزیم. ما تمام کتاب‌های مورد نیاز خود را از یک کتاب فروشی اسکاتلندي در ادبینورگ تهیه می‌کنیم، او حدود ۱۰٪ که هزینه حمل و نقل را نیز شامل می‌شود به ما تخفیف می‌دهد. بنابراین، می‌توانیم خرید سالانه خود را نیز با مناسبترین قیمت و بدون پرداخت هزینه سنگین به مؤسسات داخلی رومانی انجام دهیم. به این ترتیب می‌توانیم نشریات مورد نیاز خود را از سوئیت^۳ زیتلینگر^۴ در فرانکفورت تهیه نماییم و ۰٪ نیز تخفیف بگیریم و از بین تمام کتابخانه‌ها، از بهترین امکانات برخوردار باشیم. هم‌چنین می‌توانیم نوافص خود را بر طرف نماییم و این ویژگی، برتری ما را نسبت به مؤسسات داخلی به وضوح نشان می‌دهد. اگر چه در اوایل دهه ۹۰، وزارت آموزش و پرورش رومانی، از کمک مؤسسات خارجی چندان استقبال نکرد اما کمیته ارزیابی این وزارت از استفاده مؤثر از مؤسسات خارجی حمایت کرد و در آخرین گزارش خود به تمام دانشگاه‌های رومانی توصیه کرد تا از مؤسسات خارجی کمک بگیرند.

خوددرآمدزایی

به هر حال اگر قصد ایجاد پیشرفت‌های دیگری نیز داشتیم، باید ابتدا به منابع خود پی برد و تصمیمی اگاهانه جهت اختصاص بودجه به خدمات جنبی کتابخانه اتخاذ می‌کردیم. پروژه‌ای آماده بهره‌برداری شد و سریعاً مورد تأیید و تصویب نمایندگان دانشگاه قرار گرفت. خدمات

استفاده از کتابخانه‌های رومانی بود. اندکی پس از بازگشت بوانا به رومانی، وی مسؤول کتابخانه کلوج شد و من نیز به عنوان مشاور در کنار او مشغول به کار شدم.

یک خدمت دهنده (سرور)، ده ایستگاه کاری، یک شبکه ناول^۵ و سیستم خودکار کتابخانه استرالیا که آليس نامیده منی شد به واسطه کمک‌های مؤسسات خیریه اسکاتلندي خریداری شد. از طریق کمک‌های بنیاد soros، امکانات کتابخانه دو برابر افزایش یافت. در اکتبر سال ۱۹۹۶ کتابخانه آمادگی خود را جهت امانت کتاب اعلام داشت. نام استفاده کنندگان جدید در رایانه ثبت شد. نام تمام کتاب‌ها نیز وارد پایگاه اطلاعاتی گردید. در حدود ۴۰٪ از کتاب‌ها و متنون گوناگونی که از سال ۱۹۸۵ در کشور رومانی منتشر شده بود نیز وارد رایانه گردید. بعد از این مرحله توجه خود را به ارائه خدماتی معطوف داشتیم که در کتابخانه‌های غربی ارائه می‌شد. در آن کشورها، رشته کتابداری یکی از رشته‌های دانشگاهی محسوب می‌شود و کتابخانه‌های رومانی امکانات محدودی را جهت استفاده از این رشته دارند. اولین و مهم‌ترین مسئله برای کتابخانه‌های رومانی داشتن بودجه محدود بود.

مدیریت مالی و بودجه در کتابخانه‌های دانشگاه

روماني

بودجه تمام کتابخانه‌های دانشگاه رومانی از منابعی تأمین می‌شود که دولت از طریق وزارت آموزش و پرورش در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد و نظارت بر نحوه استفاده از این بودجه بر عهده دانشگاه پشتیبانی می‌باشد. کتابخانه‌ها از کنترل مستقیم بر بودجه خود برخوردار نیستند، البته دانشگاه‌های بزرگ - چهار دانشگاه در تمام کشور رومانی - از این قاعده مستثنی هستند.

بودجه جاری کتابخانه پژوهشی رومانی تحت نظارت دانشگاه پژوهشی برای سفارش کتاب‌ها و مجلات هزینه می‌شود. ظاهرآ هزینه مواد مصرفی و سایر امکانات مورد نیاز نیز توسط خود کتابخانه تأمین می‌شود. اما، مقدار زیادی کاغذ مصرف می‌شود، اشکالاتی در جریان کار پیش می‌آید و مهم‌تر اینکه آیا کتاب و مقاله مورد نظر درست و به موقع به دست مقاضیان خواهد رسید و آیا صرف هزینه جهت انجام این اقدامات، مقرر و صرفه هست یا خیر. شواهدی وجود دارد که ثابت

در گذشته، بسیاری از نشریات و روزنامه‌ها را امانت می‌دادند زیرا استفاده کنندگان دائمی این نشریات اظهار می‌داشتند که امکان فتوکپی و نیز وقت کافی برای مطالعه نشریات را ندارند. این امر سبب شد تا وقفهای در جمع آوری نشریات مورد نظر بوجود آید زیرا برخی از نشریات و مجلات در بخش‌های گوناگون بیمارستان باقی مانده و هرگز برگردانده نشدند. در برخی از موارد، سایر استفاده کنندگان امکان مطالعه نشریات جدید را نداشتند. ما از تایپیستی جوان استفاده کردیم که مقام وی تا منشی‌گری و مسؤول انجام زیراکس ارتقاء یافت. اکنون وی، مسؤول کتابخانه است و به تلفن‌ها و سوال‌ها پاسخ می‌گوید، دستگاه زیراکس را تنظیم و خدمات بسیار مطلوب ارائه می‌دهد. هم‌چنین باید اضافه کنم که دو دستگاه زیراکس به سرنوشت سایر دستگاه‌ها دچار شدن: یکی از آن دو شکست و از دستگاه دیگر، تنها زمانی استفاده می‌گردید که کاغذ و تونر خریداری می‌شد.

صحافی سیمی و پرس

دستگاه صحافی سیمی و پرس کارت خریداری شد. هزینه خریداری این دستگاه‌ها از طریق کمک‌های کشور اسکاتلندر تأمین شد. به هر حال می‌دانیم که امکاناتی چون: نقش زدن و صحافی برای کتابخانه لازم و ضروری است. با این همه اکثر اوقات از ما می‌خواستند تا صفحات را برای استفاده کنندگان صحافی کنیم و آرم مخصوص کنفرانس‌ها را نیز تهیه نماییم. این مسئله کاملاً منطقی به نظر می‌رسد که جهت انجام این خدمات از بودجه خود کتابخانه در صورت ارزان‌تر بودن از مراکزی که در شهر وجود دارد استفاده شود و این شیوه‌ای بود که می‌توانستیم به کارکنان، دانشجویان و نیز خودمان کمک کنیم. در حال حاضر، آرم مخصوص کنفرانس‌های پژوهشی و سایر کنفرانس‌ها که به کتابخانه مربوط می‌شود را خودمان تهیه می‌کنیم. به علاوه، هم‌اکنون صحافی برنامه کنفرانس‌ها، پرس‌آگهی‌های تبلیغاتی و تهیه کپی از مقالات انجام می‌پذیرد و این خود پیشرفت‌های داخلی و خارجی دانشگاه پژوهشکی ما را نشان می‌دهد.

کارت‌های امانت

خود درآمدزایی کتابخانه شیوه‌ای بود که در آینه‌نامه‌های اداری کتابخانه ذکر شده بود.

تهیه فتوکپی

بسیار بندرت اتفاق می‌افتد که کتابخانه خود امکان فتوکپی را فرام نماید. بسیاری از کتابخانه‌ها دارای دستگاه فتوکپی هستند، اما فقط خود شخصاً از آن استفاده می‌کنند. در بسیاری از موارد، دستگاه زیراکس در اختیار کتابخانه‌ها گذاشته می‌شود، اما بودجه لازم جهت تأمین کاغذ، تونر (جوهر چاپگر)، سرویس و سایر تجهیزات مورد نیاز را در اختیار ندارد. تعداد زیادی دستگاه زیراکس وارد کشور می‌شود، اما این دستگاه‌ها بدون استفاده باقی می‌مانند تا کاغذ و تونر آنها تهیه شود. ما ریس دانشگاه را تشویق کردیم تا یک دستگاه زیراکس خریداری نماید و به وی اطمینان دادیم که بودجه مورد نیاز توسط خود کتابخانه تأمین می‌شود و هم‌چنین مورد استفاده تمام استفاده کنندگان قرار می‌گیرد. در حقیقت، او سه دستگاه کانن برای دانشگاه خریداری نمود. یکی از این سه دستگاه به همراه دستگاه فتوکپی رنگی که یک دستگاه بیش از موارد ذکر شده بود، در کتابخانه قرار گرفت. دو تونر و دو بند کاغذ نیز خریداری شد. بند دوم کاغذ دارای ۲۰ بسته کاغذ بود که به عنوان کمک به من داده شده بود. اندازه این کاغذ A4 نبود، ولی ما از مهندسین سازنده این دستگاه تقاضا کردیم تا اندازه یکی از قسمت‌های مخصوص کاغذ را تغییر دهد تا بتوانیم از کاغذهایی که اندازه آنها A4 نیست، استفاده نماییم. به دلیل وجود مقادیر زیادی کاغذ می‌توانستیم یک جریان نقدینگی بوجود آوریم که گامی مؤثر در جهت خودکفایی محسوب می‌شد و بدین ترتیب قادر بودیم که تونر و کاغذ مورد نیاز خود را به آسانی تأمین نماییم. ما هزینه‌ای را که هر فرد متتحمل می‌شد مورد بررسی قرار دادیم و نیز هزینه متناسب با هر نسخه را با توجه به جنبه‌های گوناگون از قبیل: زمان، تونر و کاغذ مورد مطالعه قرار دادیم و بر روی یک قیمت واحد، که هم ارزان‌تر باشد و به جریان نقدینگی نیز لطمه نزند، با یکدیگر به توافق رسیدیم. دستگاه زیراکس این امکان را فراهم می‌آورد که در کتابخانه قانون جدیدی وضع نماییم: نشریات امانت داده نمی‌شود.

در گذشته، تنها از یک شیوه جهت دسترسی به مقالات خارجی از قبیل: اطلاعات جاری، پژوهشکی بالینی و علوم زیستی و سایر مطالب موجود در این حوزه‌ها استفاده می‌شد و آن ارتباط مستقیم استفاده کنندگان با نویسنده‌گان جهت دستیابی به مقالات بود. هزینه‌های سرسام آور پستی کشور رومانی با توجه به حقوقی امروزی مانع در جهت انجام این اقدامات به شمار می‌رفت از این گذشته بسیاری از نشریات از اختصاص دادن نسخه‌های رایگان به نویسنده‌گان مقالات خودداری می‌کردند. کتابخانه ما اولین کتابخانه در رومانی بود که از خدمات بین المللی تحويل مدرک استفاده کرد و بدین وسیله امکان ارتباط کتابخانه رومانی با کتابخانه انجمان پژوهشکی بریتانیا در لندن بوجود آمد. مبلغ ۳/۶۰ پوند (۵/۵۰ دلار) به هر مقاله اختصاص داده شد و انجام خدمات تحويل مدرک در طول هفته میسر بود. عنوان مجله، شماره دوره، سال، تعداد صفحات و نام نویسنده فاکس می‌شد و کتابخانه به جز هزینه فاکس تمام هزینه‌ها را به عهده مقاضیان گذاشت. هم اکنون کتابخانه از ارائه خدمات مناسب و دائمی همراه با تأمین هزینه برخوردار می‌باشد. با این همه، تنها امکان استفاده از ۱۶۰ نشریه کتابخانه انجمان پژوهشکی بریتانیا وجود دارد. اکنون ما و کتابخانه بریتانیا در حال مذاکره با کتابخانه بوستون اسپا هستیم تا از طریق سیستم خدمات بین المللی تحويل مدرک، امکان استفاده از نشریات آنها با پرداخت همان هزینه (مانند کتابخانه انجمان پژوهشکی بریتانیا) فراهم شود. در حال حاضر هزینه‌ای که کتابخانه بوستون اسپا تعیین کرده است ۱۵ پوند (۲۲ دلار) برای هر مقاله است که پرداخت این هزینه برای تمام مردم رومانی که حقوق آنها حدود ۶۰ دلار در ماه می‌باشد، کاملاً غیر ممکن است.

جرائمها

جرائمها در قبال دیرکرد کتاب، گم شدن کتاب و نقض مقررات کتابخانه دریافت می‌شود. مقدار این جرایم در ابتدا چندان زیاد نخواهد بود. امادر صورت زیاد شدن تعداد تخلفات، مقدار آن نیز افزایش می‌یابد. به عنوان مثال، مبلغ جرمیه ۱۵۰۰ لی (۳۰ سنت) در ازاء ۴ روز تأخیر می‌باشد و به ۳۰۰۰ لی (تقریباً ۱۱ دلار) برای سه ماه تأخیر می‌رسد.

استفاده از کارت‌های امانت نیز از مواردی بود که باید تصمیم جلدی در مورد آن اتخاذ می‌شد. اگر چه در ابتدا ۱۰۰۰ جعبه کارت در اختیار داشتیم و هر یک از کارت‌ها را روی یک جدول در رایانه قرار می‌دادیم - کارت سفید برای دانشجویان، کارت آبی برای کارکنان دانشگاه و کارت سبز برای افراد متفرق، اما کارت‌های آماده‌پلاستیکی را از خارج سفارش می‌دادیم و به این ترتیب هزینه سنگینی را متحمل می‌شدیم. به منظور تهیه تجهیزات بیشتر می‌بایست از نظر مالی بیشتر تأمین می‌شدیم از این رو تصمیم گرفتیم تا به هر عضو مبلغ ۵۰۰ لی (۲۵ سنت) اختصاص دهیم. البته در حال حاضر به دلیل افزایش نرخ تورم، این مبلغ به ۱۰۵۰ لی رسیده است. و بدین ترتیب، هزینه مورد نیاز جهت انجام اقدامات ضروری تأمین می‌شد. چنانچه یکی از استفاده کنندگان کارت خود را گم می‌کرد، مجبور به تهیه کارت دیگری می‌شدیم. ما از این اقدام که مورد رضایت همگان واقع شده بود، ابراز خوشبودی می‌کردیم در این میان می‌توان به صفت طولانی دانشجویانی اشاره کرد که از داشتن کارت امانت که مدرکی دال بر دانشجوی پژوهشکی بود، به خود می‌پایند.

MEDLINE نسخه‌های چاپی

در کتابخانه ما، پایگاه اطلاعاتی medline تحت نرم افزار BIOSIS، OVID و BOOKBANK وجود دارد. همچون گذشته هیچ چاپگری که به رایانه متصل باشد، در اختیار نداشتم. به استفاده کنندگان این امکان داده شد تا اطلاعات مورد نیاز خود را روی فلاپی کپی کنند. اما بسیاری از استفاده کنندگان به رایانه دسترسی نداشتند. تقاضاهای زیادی جهت چاپ این منابع به دستمنان رسید. از این رو، تصمیم گرفتیم تا استفاده کنندگان هزینه‌ای برابر با ۱۰ سنت برای هر صفحه بپردازند. این هزینه به دلیل صرف زمان و کاغذ در نظر گرفته شد و این مسئله بار دیگر موقوفیت ما را تضمین کرد. زیرا ما استفاده کنندگان را ناگزیر به انتخاب آنچه که می‌خواستند می‌کردیم. آنها نیز از امکاناتی که اطلاعات مورد نیاز را در اختیارشان قرار می‌داد، استقبال می‌کردند.

خدمات بین المللی تحويل مدرک

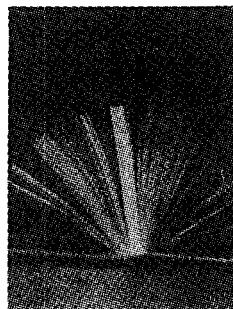
شکایت‌های بسیاری از نسوی مقامات ارشد دانشگاه پژوهشی مطرح شد: (الف) زیرا آنها چنین اعتقاد داشتند که به دلیل برخورداری از بالاترین مقام دانشگاه، جهت استفاده از نشریات از اولویت‌های پیشتری برخوردار می‌باشند. (ب) آنها انتظار داشتند هزینه زیراکس و کارت‌های کاربران به آنها پرداخت شود. (پ) همچنین مایل بودند از این مسئله آگاهی یابند که سرنوشت درآمدهای حاصله چه خواهد بود؟ با این همه، راه حل رفع این مشکلات، این بود که آشکارا به همگان ثابت کنیم که درآمدهای حاصله به نفع کتابخانه خرج می‌شود. از این رو گزارشات بسیار دقیقی تهیه و در جلساتی که در کتابخانه برگزار می‌شد، ارائه می‌شد. یک صفحه کلید جدید خریداری و هزینه آن توسط کتابخانه تأمین شد. به جای استفاده از دو تلفن در کتابخانه، چهار تلفن دیگر جهت استفاده تمام کارکنان کتابخانه تهیه شد. هم چنین یک فرش جدید برای اتاق مخصوص جلسه خریداری و یک اتاق نیز به نشریات اختصاص داده شد. و برای نخستین بار نشریات در اختیار استفاده عموم قرار گرفت. به دلیل وجود اتاق مخصوص برای نشریات، وجود مبلمان نیز ضرورت یافت. اگرچه به دلیل هزینه بالاتوانستیم مبلمان آماده از خارج سفارش دهیم. اما از یک نجار محلی نزدیک دهکده خواستیم تا تعدادی قفسه چوبی (۵ عدد) از درخت کاج بسازد. شش ماه بعد، دو قفسه دیگر نیز به تعداد قفسه‌ها اضافه شد و تعداد آنها به انتدازه‌ای افزایش یافت که فضای کافی جهت نگهداری ۱۴۰ عنوان نشریه فراهم شد. قفسه مخصوص روزنامه نیز ساخته شد. تمام هزینه‌ای که صرف انجام این اندامات شد، فقط ۵۶۵ دلار بود. مواد لازم برای انجام صحافی و نیز تهیه کتابچه‌های راهنمای فراهم آمد و کارکنان کتابخانه در مدت تعطیلات تابستانی پشت میز روزنامه این کار را انجام دادند.

مهم‌ترین مزیت خوددرآمدزایی این است که ارائه خدمات بدون هیچ گونه تأخیری جهت تهیه امکانات مورد نیاز انجام می‌شود. بسیاری از شیوه‌های ارائه خدمات مورد نیاز که در گذشته آغاز شده بود به دلیل کمبود سرمایه و نیز توقف جریان تقاضنگی با شکست مواجه شده بود. ما همچنین تلاش کردیم تا روابط خوبی را در بین کارکنان خود ایجاد نماییم. اما بعد از انجام این کار، دشوارترین اقدام به شمار می‌رفت. در کشور

همچنین جریمه ثابت نیز وجود دارد، مثلاً مبلغ ۵۰۰۰ لیر (تقریباً ۲ دلار) برای ورود بدون اجازه به محوطه فسسه‌ها در نظر گرفته می‌شود. اگرچه پرداخت جریمه، سریع‌ترین شیوه کسب درآمد محسوب می‌شود، اما اساس سیاست ما انعطاف پذیری است و این بدان معناست که بسیار به ندرت اتفاق می‌افتد که خواننده‌ای را برای اولین تخلفی که انجام می‌دهد، جریمه کنیم و همواره تلاش می‌کنیم تا بین تخلفات عمده و غیر عمده تمایز قابل شویم. روی هم رفته هدف ما این است که به کاربران خدمات بهتری ارائه دهیم نه اینکه با آنان مانند خلاف‌کاران رفتار نماییم.

نتایج و تبادل نظر

این شیوه‌ها و نظرات در عمل چندان مورد قبول واقع نشد. مهم‌ترین عامل عدم رضایت، وجود عقاید سنتی در بین کارکنان کتابخانه و همچنین کاربران بود. در زمان حکومت کمونیستی و در حال حاضر که مدتی از فروپاشی نظام کمونیستی می‌گذرد، طرح‌های خوددرآمدزایی و دریافت پول از کسانی که از کتابخانه‌ها استفاده می‌کنند به معنای پر کردن جیب روسا یا اشخاصی است که این طرح‌ها را مطرح کرده‌اند. لازم به ذکر است که به مسئله امانتداری در کتابخانه توجهی نمی‌شود و تنها این مسئله حائز اهمیت است که از ساده‌ترین شیوه جهت کسب درآمد از طریق سرکیسه کردن افرادی که باید هزینه‌ای را در ازاء استفاده از کتابخانه پردازنند، بهره جست. کاربران به این مسئله بسیار مشکوک بودند و در ابتدا تغییر شیوه‌های پیشین را شیوه کسب درآمدهای جانبی کارکنان کتابخانه تلقی می‌کردند. کارکنان کتابخانه نیز در ابتدا چنین اعتقادی داشتند. پس از آن که طرح ما به ارائه رسید و نیز در اختیار گذاشتن کتاب‌های مناسب تأکید فراوان کردیم، مجبور به قبول شدند. اما سرنوشت درآمدهای حاصله چه بود؟

منابع

1. Sally Wood Lamont and Iona Robu."Self-financing services in libraries: A method of increasing limited library budgets in post-communist Romania".INSPEL 31(1997)2, PP. 95-102
2. S. Wood. Books for Romania: the Scottish appeal. LA Record 1990, 92 (12).
3. S. Wood - Lamont, I.Robu. Cluj Medical Library Project: a model for Romanian Library Automation. Focus on International & Comparative Librarianship. 1994, 25 (2).
4. I. Robu. Automation of Romanian Medical Libraries: survey of the paths towards and optimal solution. MSc Dissertation, Robert Gordon University, Aberdeen, 1994.
5. I. Robu, S. Wood - Lamont. A low - budget strategy for improving health information in Romania. In: Health Information for the Global Village. Proceedings of the 7th International Congress on Medical Librarianship, Washington DC, May 10-12 1995. pp. 372-377.
6. Legea Invatamtului ("The Law of Education"). Monitorul Oficial al Romaniei. 1995, VI: 167.

یادداشت‌ها

1. Cluj
2. Aberdeen
3. Novell
4. Swtes
5. Zeitlinger
6. Boston SPA
7. craiova

رومانی مانند بیشتر کشورهای اروپای شرقی، استفاده کنندگان را بر مبنای تحصیلات دانشگاهی طبقه‌بندی می‌کنند. چگونه می‌توان خدماتی را که باید هزینه‌ای بابت آنها پرداخت شود، در مورد تمام استفاده کنندگان اجرا نماییم و احترام لازم را در مورد آنان رعایت نکنیم. باید کارکنان کتابخانه را م JACK می‌کردیم که ارائه خدمات جدید که باید هزینه‌ای بابت آنها پرداخت شود، بسیار گستردۀ بوده و استفاده از آن به نفع کتابخانه و استفاده کنندگان می‌باشد. پس از گذشت یک سال، غرور و اطمینان در مدیریت کتابخانه، رعایت شیوه‌نامه اخلاقی در داخل و خارج کتابخانه و حسن همکاری در بین کارکنان وجود آمد. کارکنان دانشگاه شکایت‌های مبالغه‌آمیزی نسبت به کتابخانه ارائه می‌دهند و در مورد استفاده از خدمات آن بسیار نگران هستند. رؤسای سایر دانشگاه‌ها و کتابخانه‌های پژوهشی از ما می‌خواهند تا از نظرات و شیوه‌های جدید خود در کتابخانه آنان استفاده نماییم. تا کنون یک کنفرانس در کراپو^۷ برای تمام کتابخانه‌های پژوهشی برگزار کردۀ‌ایم. از ما خواسته شد تا شیوه‌های خود را جهت استفاده در سراسر کشور سازماندهی نماییم. اما باید نسبت به این مسئله هشیار باشید که هیچ قانون خاصی جهت نظارت بر کتابخانه‌های خودکفا تصویب نشده است و دانشگاه‌ها باید خود در چارچوب اختیاراتی که دارند تصمیماتی را در مورد این مسئله اتخاذ نمایند.

نتیجه‌گیری

استفاده از خدماتی که باید هزینه آن توسط شخص یا اشخاصی که از آن استفاده می‌کنند پرداخت شود، شیوه بسیار مناسبی برای بهبود خدماتی است که توسط کتابخانه‌های رومانی در اختیار همگان قرار می‌گیرد، کشوری که با محدودیت بسیاری در استفاده از بودجه محدود دولت مواجه بوده و کتابخانه‌های آن در فهرست مواردی که باید هزینه مناسبی به آن اختصاص داده شود، قرار ندارند.